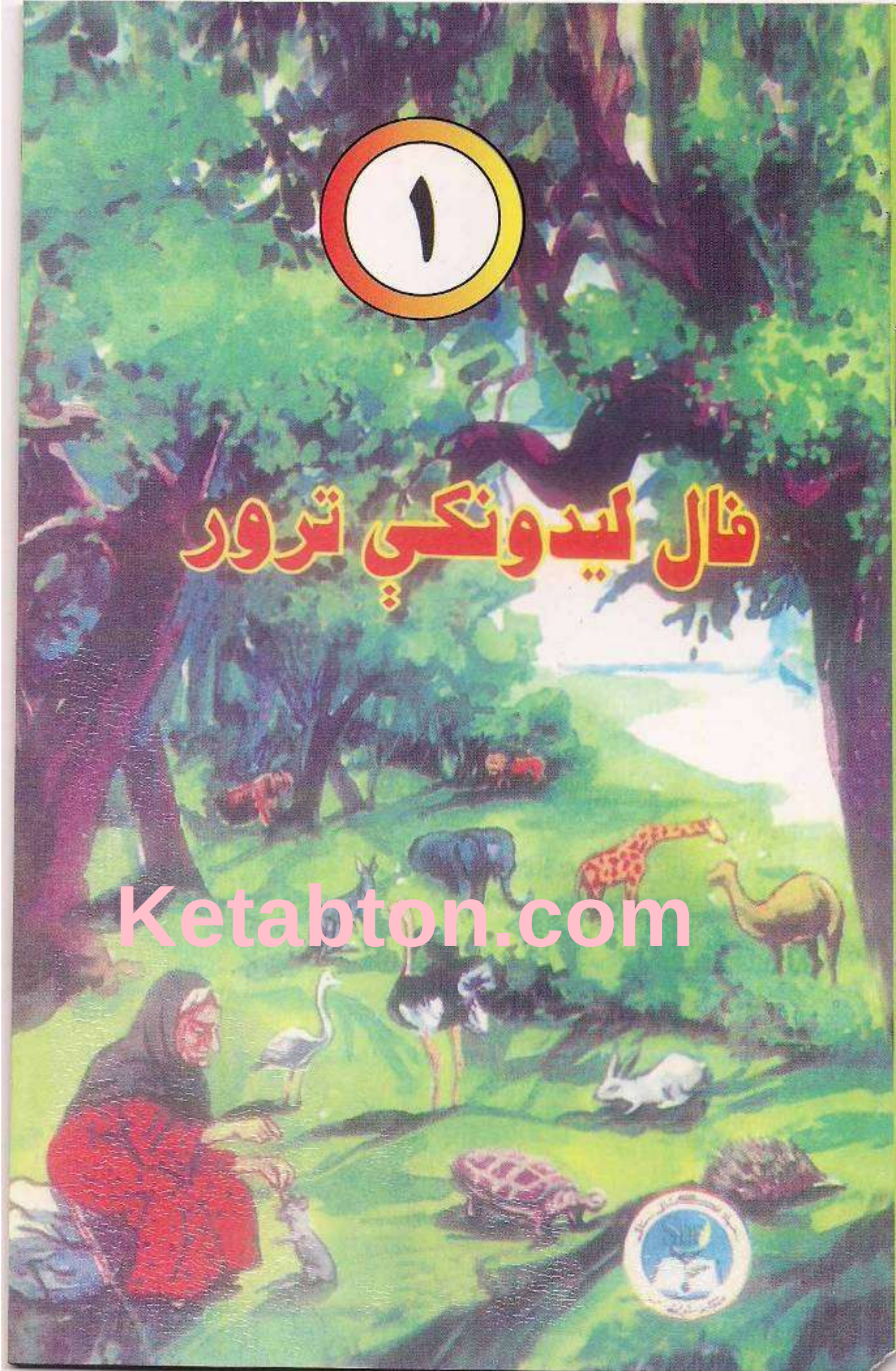

فال لیدونکی ترور

Ketabton.com

Faledonki Tror

(Aunt Palmist)

- Published by : Sanayee Development Organization (SDO)
Editor - in - Chief : Raz Muhammad Dalili
Author : Muhammad Rafi Kabuli
Translate in Bushto :
Artist : Fatana Baktash Arifi
Composed By : Saifullah Zamani
1st Edition : 1000 copies, Financed by (SAFE), Sep 1998
2nd: Enditon : 1000 copies, Financed by (SDO), Mar 2000
3rd Edition : 5000 copies, Financed by (US-BRPM) Through (IRC-UGP), Oct 2000
4th Editon : 2000 copies, Financed by (TROCAIRE) and (Aus Aid)
5th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, February 2003
6th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Sep 2003
7th Edition : 2000 copies, Financed by SDF, Dec 2003
8th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Aug 2004
9th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Apr 2005
10th Edition : 2000 copies, Financed by gift of Norway school students, and NCA,
SDO, Jun 2005

11th Edition :
Publishing date : Feb 2007
Number of copies : 1500 copies
Financed by : Sanayee Development Organization (SDO)
Kabul address : Sanayee Development Organization (SDO)
Charrahi Ansarri, street # 5th
Near (Muhammad Alam Faiz Zad) high school
Kabul telephone : 0093-(20) 2201693
Post Box : 181 Kabul Afghanistan
Email : sdfkabul@ceretechs.com
Websites : wwwsanayee.org
Www.nawidefarda.com
Peshawar Address : Behind Orakzai Plaza and total CNG, university Road Shaheen
Town, Peshawar Pakistan
Telephone : 0092-91-5842155 - 91582165
Fax : +92+-1-5845139

۱

تصويري كيسه

فال ليدونكي ترور

بسم الله الرحمن الرحيم

د اوسني چاپ سريزه

د فال ليدونکي ترور هغه لومړني کتاب دی چې د هغه په زرگونو جلده د سنایي پرمختیايي مؤسسې له خوا چاپ شوي دي. خو په دغه شميره کې کتابونو هم د هغه د مينه والو تنده ماته نه کړه. د لوستونکو د غوښتنو او د اړتيا له مخې د سنایي پرمختیايي مؤسسې (SDO) يو ځل بيا د دې کتاب د چاپ اقدام وکړ ترڅو چې د پښتو د ژبې لوستونکو ته هم ورسېږي.

د يو کتاب د برياليتوب لاس ته راوړنه د هغه موضوع گانې دي چې لوستونکي قدم پر قدم د رڼا په لور بيايي. د فال ليدونکي ترور خبرې د ټوپک سره چې د کتاب منح پانگه جوړوي هغو لوستونکو ته چې زيات يې کوچنيان دي دا وړښايي چې سپين والی پر توروالي او سوله پر جنگ هميشه بريالی ده.

هيله مند يم چې دا ځل زمونږ دا کتاب نور برياليتوبونه تر لاسه کړي.

والسلام
راز محمد دليلي

د مهتمم سريزه

گرانو لوستونکو :

دغه کتاب چې همدا اوس ستاسو په لاس کې دی، د ماشومانو لپاره هغه لومړني کتاب دی چې د سنایي پرمختیایي موسسې د خپلو فرهنگي او علمي فعالیتونو په لړ کې خپور کړی دی. ځکه چې ماشومان د بشر په ټول ژوند کې تل د کیسو او نکلونو سره زیاته علاقه او مینه لري. ماشومان مبالغه لرونکې او تصویر لرونکې کیسې زیاتې خوښوي. چې دادی د فال لیدونکې ترور کیسه د هغوي د تخیل د ځواک د ځواکمنۍ او قدرت او د ذهني پیاوړتیا لپاره تیاره ده. په ټول کتاب کې ښه والی او بدوالي د نظم او نثر په قالب کې پر تله او مقایسه شوی دی. ددې ډول کتابونو د خپور او برابرولو هدف د ماشومانو د مطالعې د ذوق راوینېدل، هڅول او د هغوي د روزنیزو استعدادونو پالنه ده چې د سنایي پرمختیایي مؤسسه یې د ماشومانو لپاره د خپلو نشراتو په لړ کې سرته رسوي.

هیله لرو چې ددغه خراغ رڼا زمونږ د گرانو ماشومانو لپاره د لارې رڼا و او سي او د هغوي د علاقې او مینې وړ وگرځي. د دوستانو نظریات، نیوکې او وړاندیزونه زمونږ سره د راتلونکو قدمونو د پورته کولو په لاره کې مرسته کوي او مونږ لاندې نور هڅوي زما کوښښ او هڅه له دعا پرته بل څه نه دی، ای لویه خدایه! ستاد رحمت غوښتونکي یم.

و من الله توفیق
راز محمد دلیلي

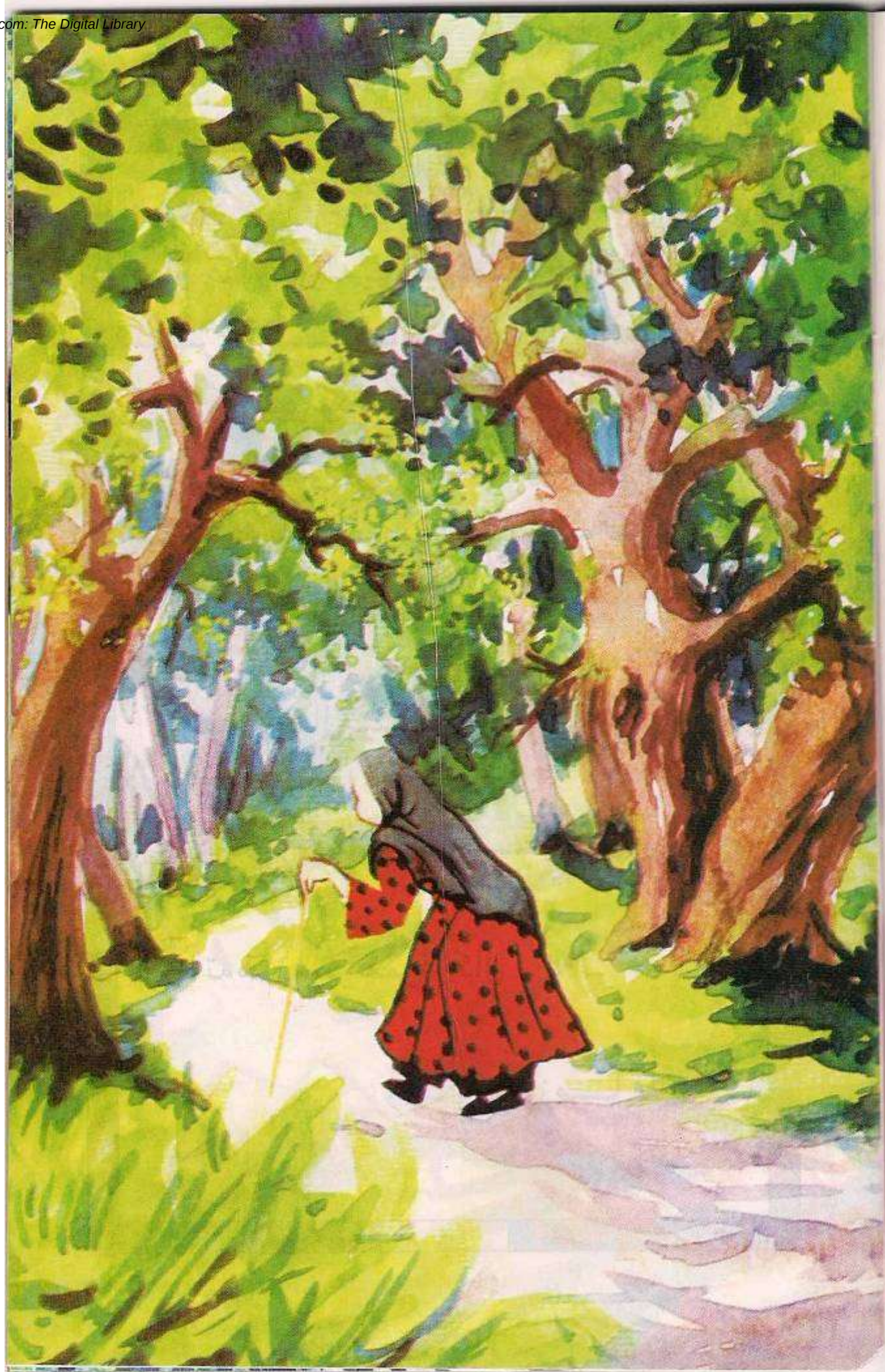
فال ليدونکي ترور

وه نه وه د سمندرونو تر منځ يوه جزيره وه. په دې جزيره کې يوشمير ځنگل و، چې په منځ کې يې ځناور، مرغۍ، حشري، څښيدونکي (خزنده گان) او انسانان سره اوسيدل. هلته نه لوگي وه او نه هم گرد او دورې. د سهار پر مهال، بلبل مرغۍ له خوب څخه وينولې. کله چې شپه کيدله ټول الوتونکي او څښيدونکي آرام بیده کيدل. يواځې چرچرک غږ ويسـتلـو او چرچريې کولو. الوتونکو او څښيدونکي يوله بل سره مينه درلودله. د هغوي تر منځ يوه هم فال ليدونکي ترور وه چې فال يې ليدولو او څښيدونکي او ژوي يې نیکو کارونو ته هڅول او له بدو يې منع کول.

يوه ورځ د سـوۍ (خرگوش) بچي د غاښ درد درلود. ځکه چې ډير خواږه يې خوړلي وو او سهار مهال يې غاښونه نه پريمينځل. فال ليدونکي ترور د کوره

راووتله خوچې د ســــوی د بچي پوښتنه وکړي. فال
لیدونکې ترورپه لار روانه وه او د خان سره یې د اسنډره
ویله:

تروریم فال گورم
د ماشومانو فال گورم
د لاس په کړښو کې
حال او احوال وینم
فال لیدل آسان نه دي
زه یې پر کمال گورم
راشي چې ستاسې فال
زه یې بې له جنجال وگورم
ستاسې زړه د عشقه ډک
زه تل او په هر حال وگورم
جنگ او شور پای ته رسي
زه د دې احتمال ونیم
سوله په هرځای کې
همدا کال وینم
د نړۍ بدبختي
مخ پر زوال وینم

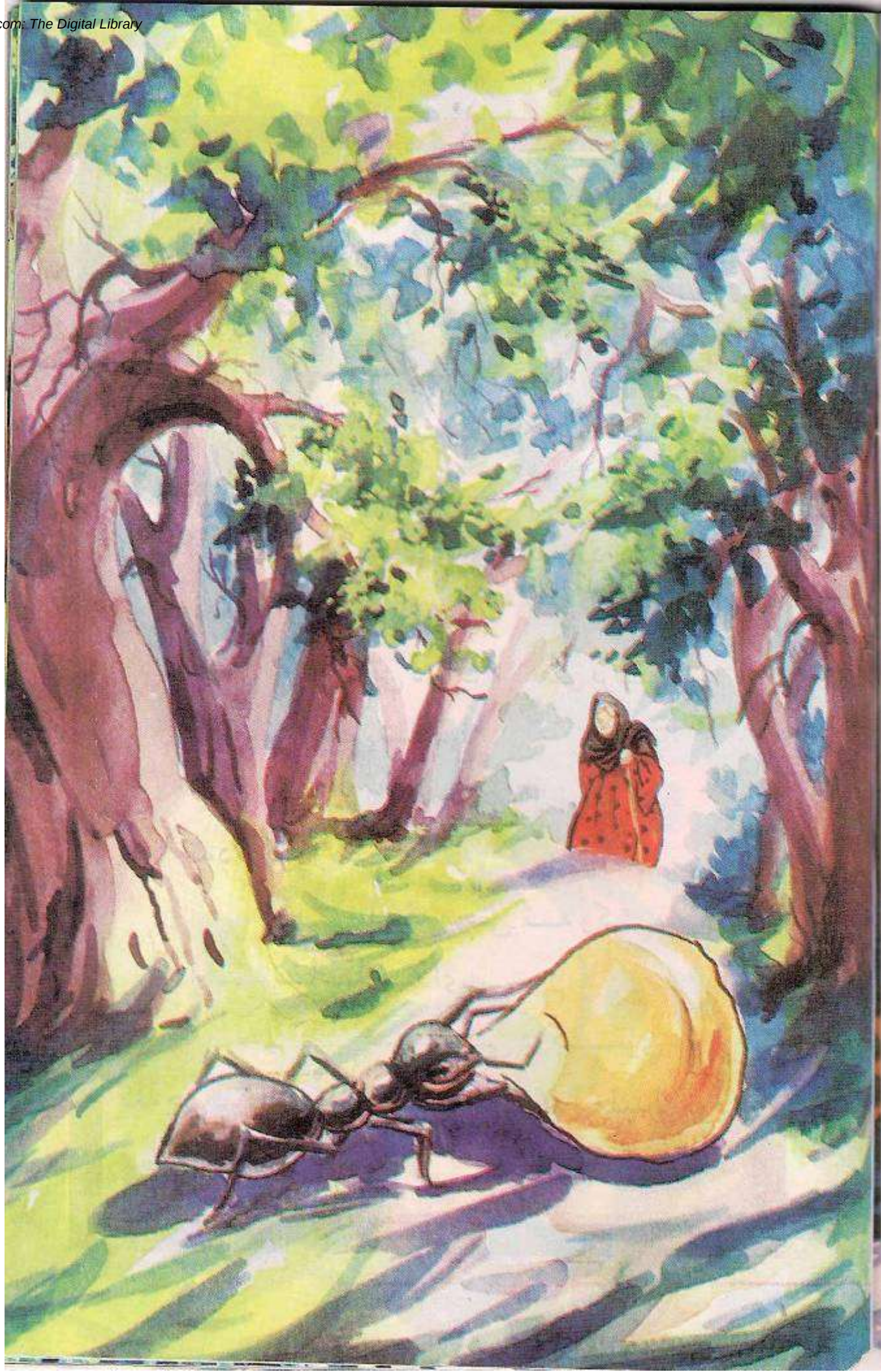
میرې د جوارو یوه غټه دانه په خوله کې نیولې
وہ او خپل کورته یې لیږدوله. څنگه چې ډیر
ستړی او ستومانه وه، د جوار دانه یې په یو
کونج کې کینودله ترڅو چې ستړیا یې ووځي.
په دې وخت کې یې فال بینه ترور ولیدله،
میرې یو ځل د خوښۍ غږ پورته کړ او ویې
ویل:

سلام فال بینې ترور

ای هوښیاري ترور

ته هم زموږ عمر او کال

راشه وینه زما فال

فال لیدونکې ترور چې کله د جوار غټه دانه ولیدله نود
میرې همت او ځواک ته حیرانه شوه. هغې د میرې پښې
ونیولې او د هغه د فال د لیدلو سره یې ویيل:

ای زیار کښه میرېه

لار شه دانه راوباسه

د غنمو او وربشو دانه

نوي او تازه دانه

د لوبیا او نخود دانه

چې د تاك د لاندې پرته

کله چې ژمی شي

تلل به آسان نه وي

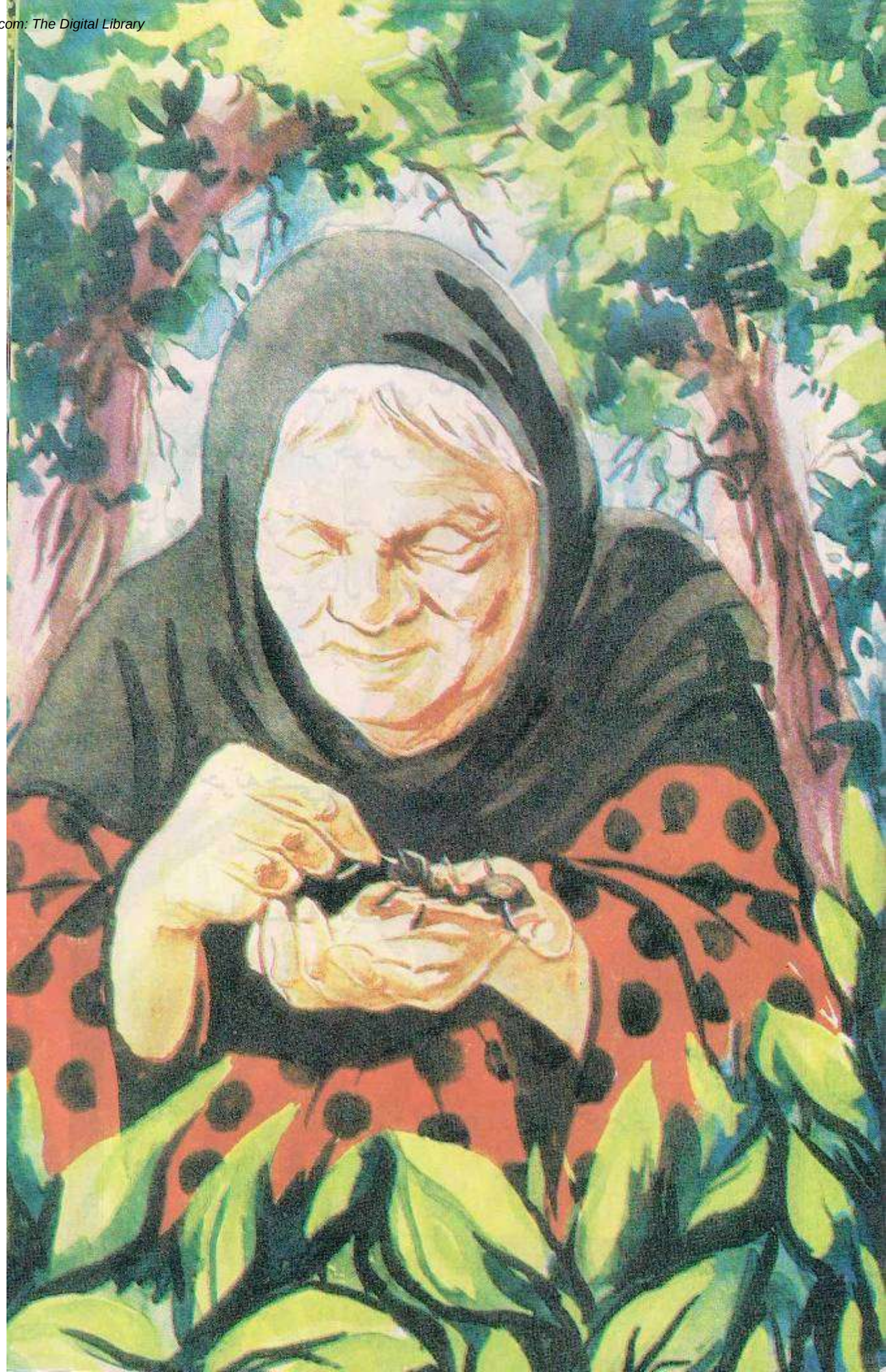
ته د انگور و داني څخه

لږ څه مچۍ ته وکړه

اختراته خدای

بچي درکوي

کله چې فال بينې ترور د میرې فال ولیدلو نو په

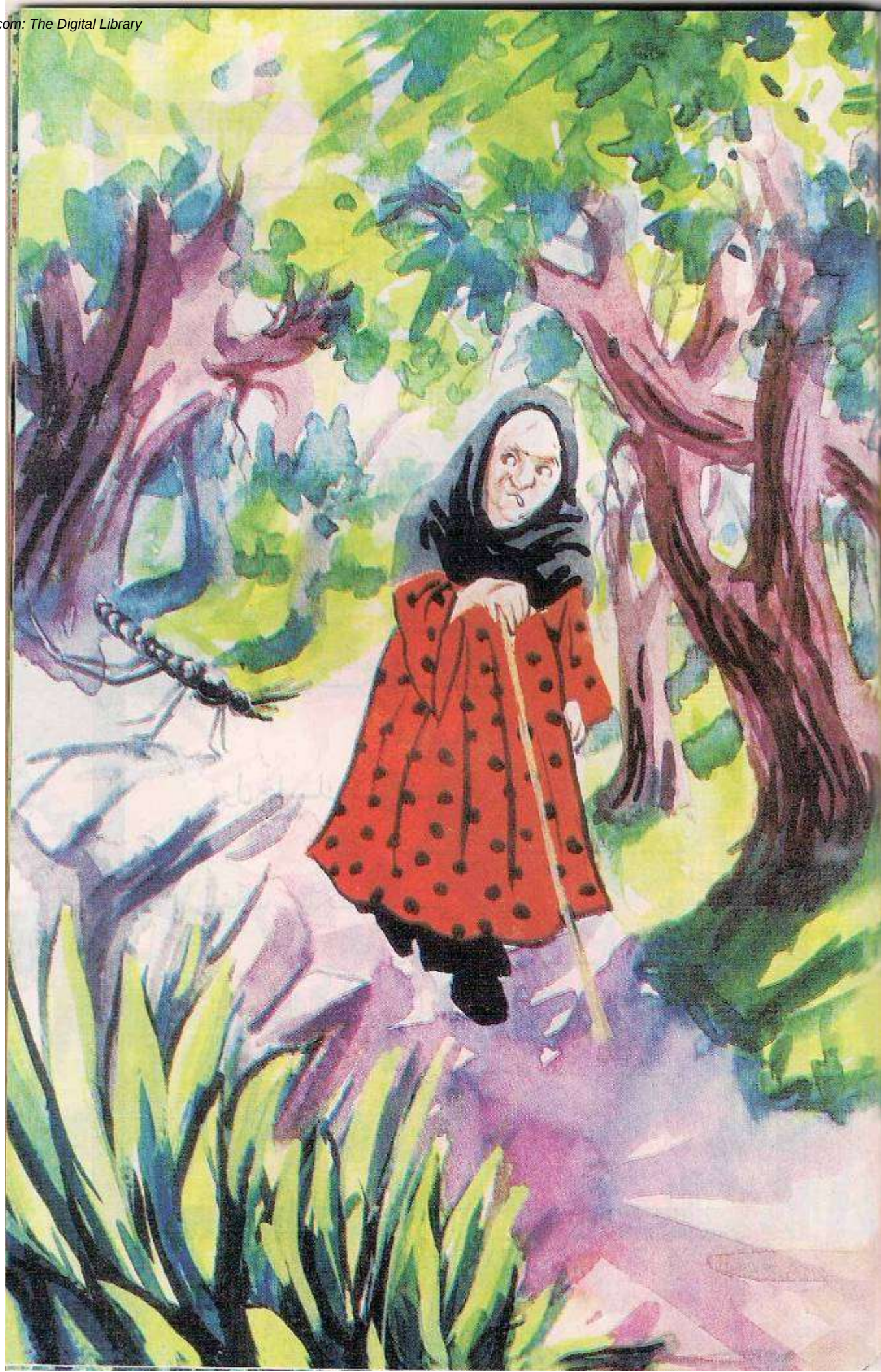

لاره روانه شوه. په دې وخت د ملاریا ماشي غنگ،
 غنگ کولو، په هوا کې خرخیدلو او د ځان سره یې
 ویل:

افسوس، افسوس چې ما پروڼ شپه هیڅ یو ماشوم
 ونه چیچلو. هر څومره کوبښښ چې مې وکړ خو د
 جالۍ نه تیر شم، تیر نه شوم. وای زما بخت بند دی.
 ناڅاپه د ماشي فال لیدونکې تررورته پام شو، پریوه
 ډبره کښیناست او ویې ویل:

چرته ځې ای ترورې
 څه وخت فال گورې
 ووايه زما حال
 راشه وگوره زما فال

فال لیدونکې ترور چې د ماشي زیاتې خبرې اوریدلې

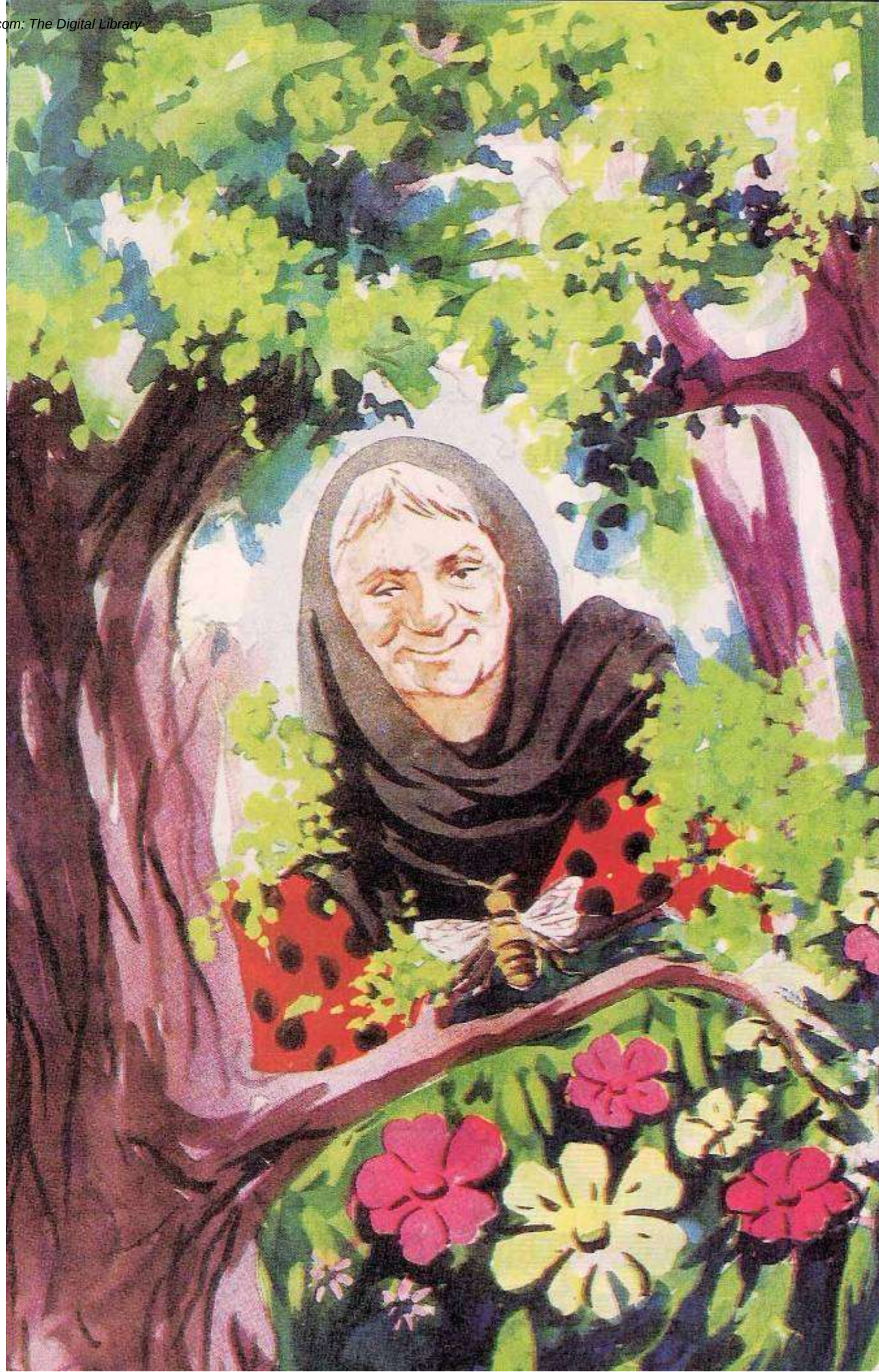
وي ډيره عصباني او په غصه شوه نو ځكه يې مخ وړ
واړولو او ويې وييل:

ستا فال نه گورم
ته اي د ماشومانو د بنمن
ته ورځې بیده کيږې
او د شپې فعال کيږې
چيچي انسانان
بنځې او ماشومان
گرځې او غنگ کوي
هر ځاي کور په کور
ټول خلک کرکي ته
نيسي پشه خانـه
پنگ، پنگ باسي اواز
ته اي د ناروغيو ناقل
ته اي ناپاکه مـاشي
اخر به هلاک شي

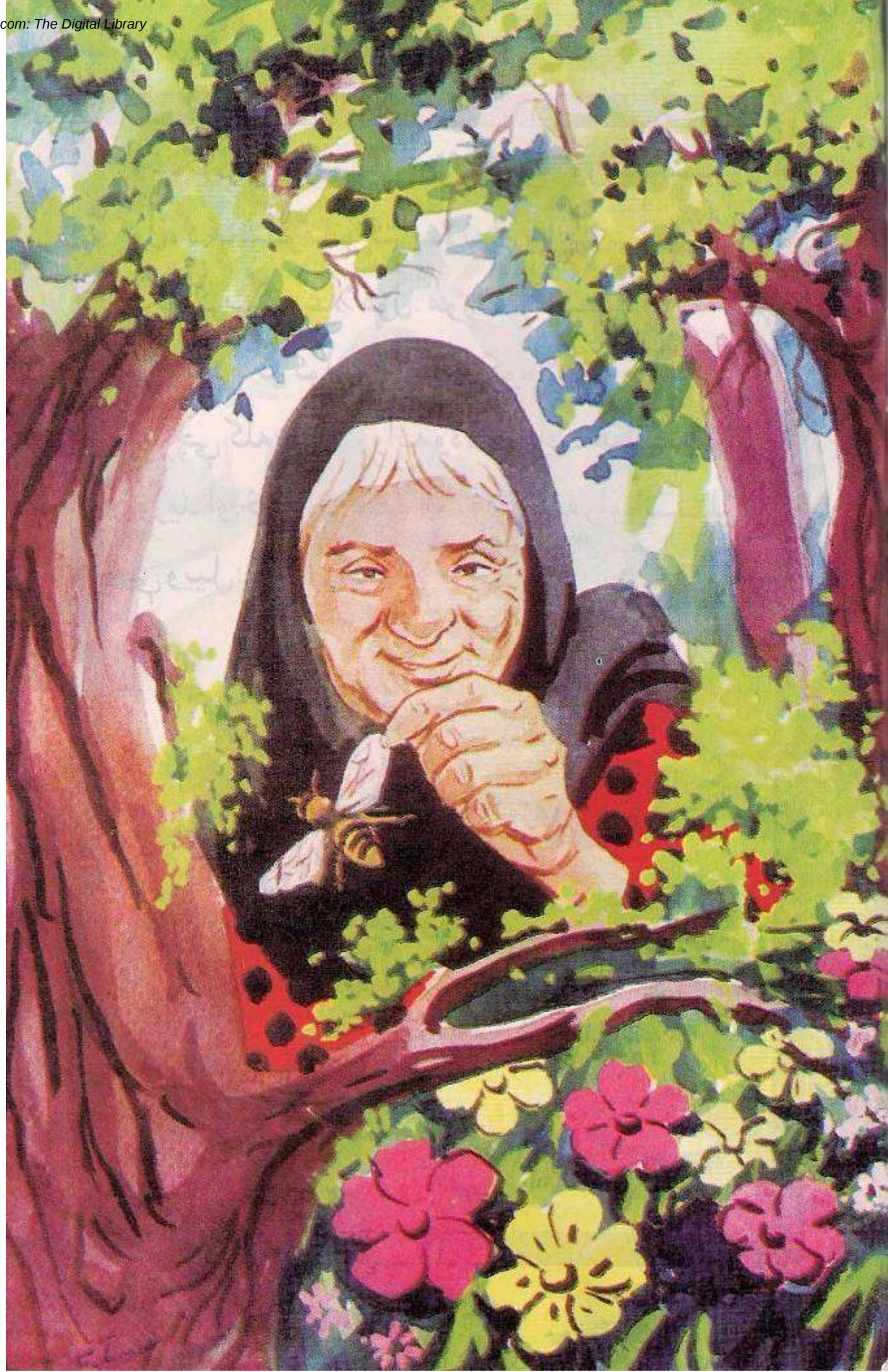

پردې وخت د شاتو مچۍ چې د باغونو د گلونو
 په لور روانه وه چې شات راتول کړی د ليرې
 ښکاره شوه. کله چې ماشي د شاتو مچۍ
 وليدله والوتلو او وتښتيدلو. مچۍ د فال
 ليدونکي ترور خواته راغله او پريولرگی
 کښيناستله. د فال بينې ترور سترگې د مچۍ
 د پاکی او نظافت ته متوجه شوې. د شاتو
 مچۍ ترور ته د مچيو کيسې وکړې او په ډير
 ادب او نزاکت يې له فال بينې ترور وغوښتل
 چې ددې فال وگوري:

سلام اي فال بينې ترور
 سلام اي د دين خورې
 ماله حاله خبر کړه
 مهرباني وکړه او زما فال وگوره

څنگه چې فال ليدونکې ترورد شاتود مچۍ په
ليدلو خوبڼه وه دهغي وزرې ونيولوفال يې
ورته وکتلو او ورته ويې ويل:
اي بانظافته مچۍ
ته د شرافت کان او ټوټه يې
ته درنگه گلانو څخه
د غمگينه ماشوم لپاره
جوړوي نازکه شات
د گل او غوټۍ په شان
ستاشات لکه درمل دي
درمل د خداي د لوري
ستاشات جادو شوي
ځاي دي کڼدودي
ستا کڼدو پرځمکه
ستا فال همداسې دي
خداي تاته درکوي
هر څه چې ستا ارزوده

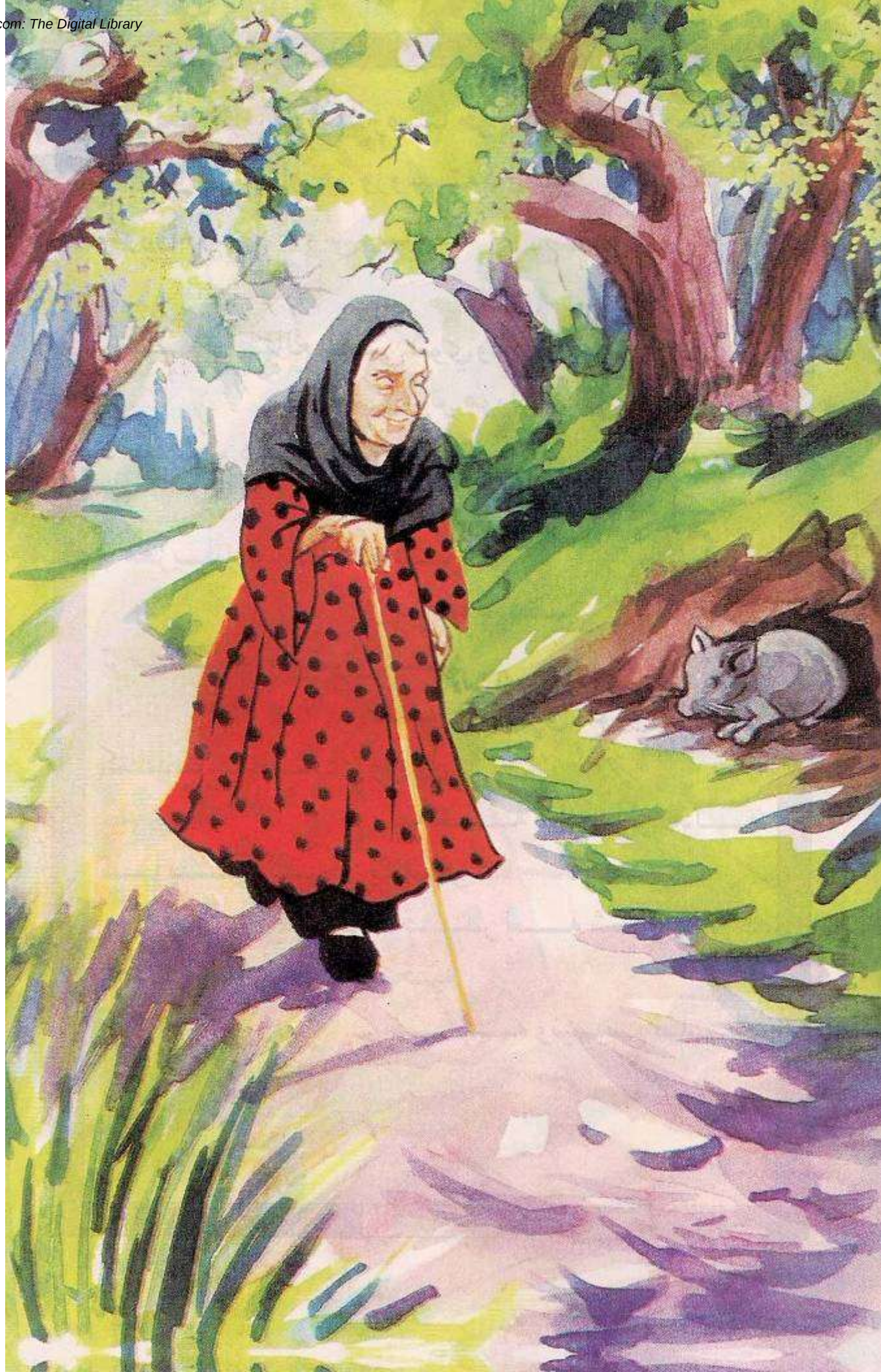
په ځنگل کې يو موږک وچې تل يې کورونه سوري
کول، د ماشومانو کتابونه او جامې يې ژوولې، د
خلکو کړت يې غلا کول. موږک تر سهاره په خپله
سوږه کې فکر کولو چې سهار کوم کورته ولاړ شي.
ترور چې کله پر لاره روانه وه، موږک د هغې د پل غږ
واوريد او خپل سريې د سوږې څخه راوويستلو او
ويې وييل:

چرته يې فال بينې ترور

په دغو کمزورو سترگو

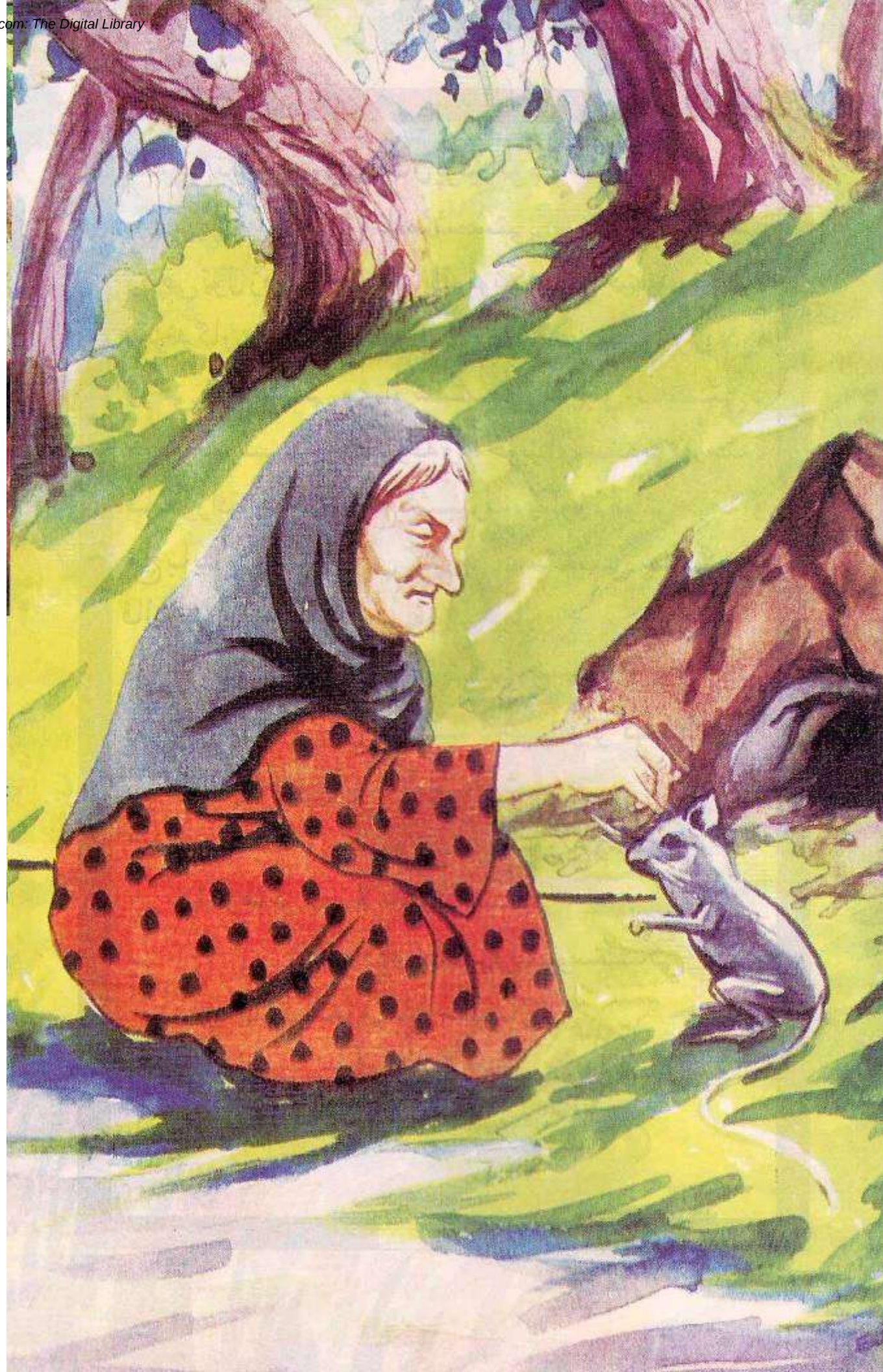
زما فال وگوره

تا ته يو کړت درکوم

فال بينې ترور ووييل: زه ستا حرام كرت نه غواړم. راشه
فال دې وگورم او ځم. وروسته فال بينې ترور د موږك
غوږونه ونيول او ويې وييل:

زموږ طالع سستې شوي وي
زموږ موږك غل شوی دی
د خلكو د كرتو غل
د غنمو د كنډو د لاندې
د مغزياتو او بادامو غل
چې هميشه وي پر بام
تر سهاره كوي كار
صندوقچه كړی سوری دا مهال
كتابونه دې وژوول
ليكنه دې ونه ليدله
تا پسې گرځي پيشو
اخر به شي لادرک
يا هم د اسمان د قضا څخه
تا به ونيسي ت لك

کله چې ترور د موبړک د فال پر لیدلو بوخته وه شمشتی-
 په ډیر زیار سره په لاره تلله. شمشتی- (سنگ پشت) تللي
 وه چې ټول ژووي (خناور) الوتونکي او څښیدونکي
 (خزندگان) د چرچرک د لور واده ته را خبر کړي. دوه
 ورځې واده ته پاتې وې او شمشتی- له یوې میاشتي د
 خبر په رسولو مصروفه وه، خوتر اوسه یې فاخته،
 قانغوزک، چنچه، ملخ، شپړک، بنارو، موش خرما او
 مچ باید خبر شوي وای. کله چې د شمشتی- سترگې په
 فال بینې ترورو لیکیدلې نو وې ویل:

سلام اي زما ترور

اي زما د غاټولو گله

که په خټو کې بنده پاتې نه شم

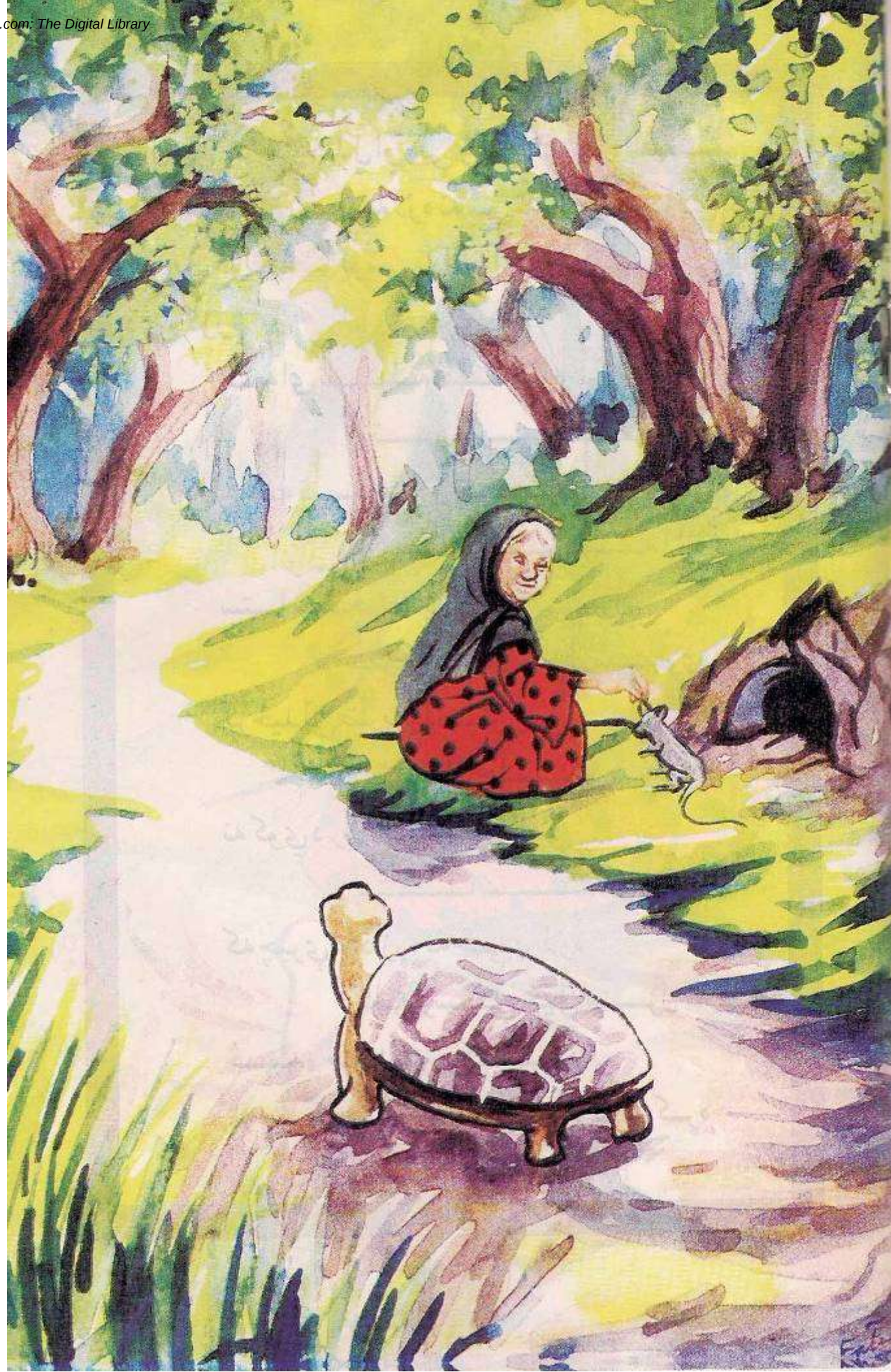
نو تا کور ته رسوم

ته زما پر ملا سپره شه

زما په زیره پوستکي

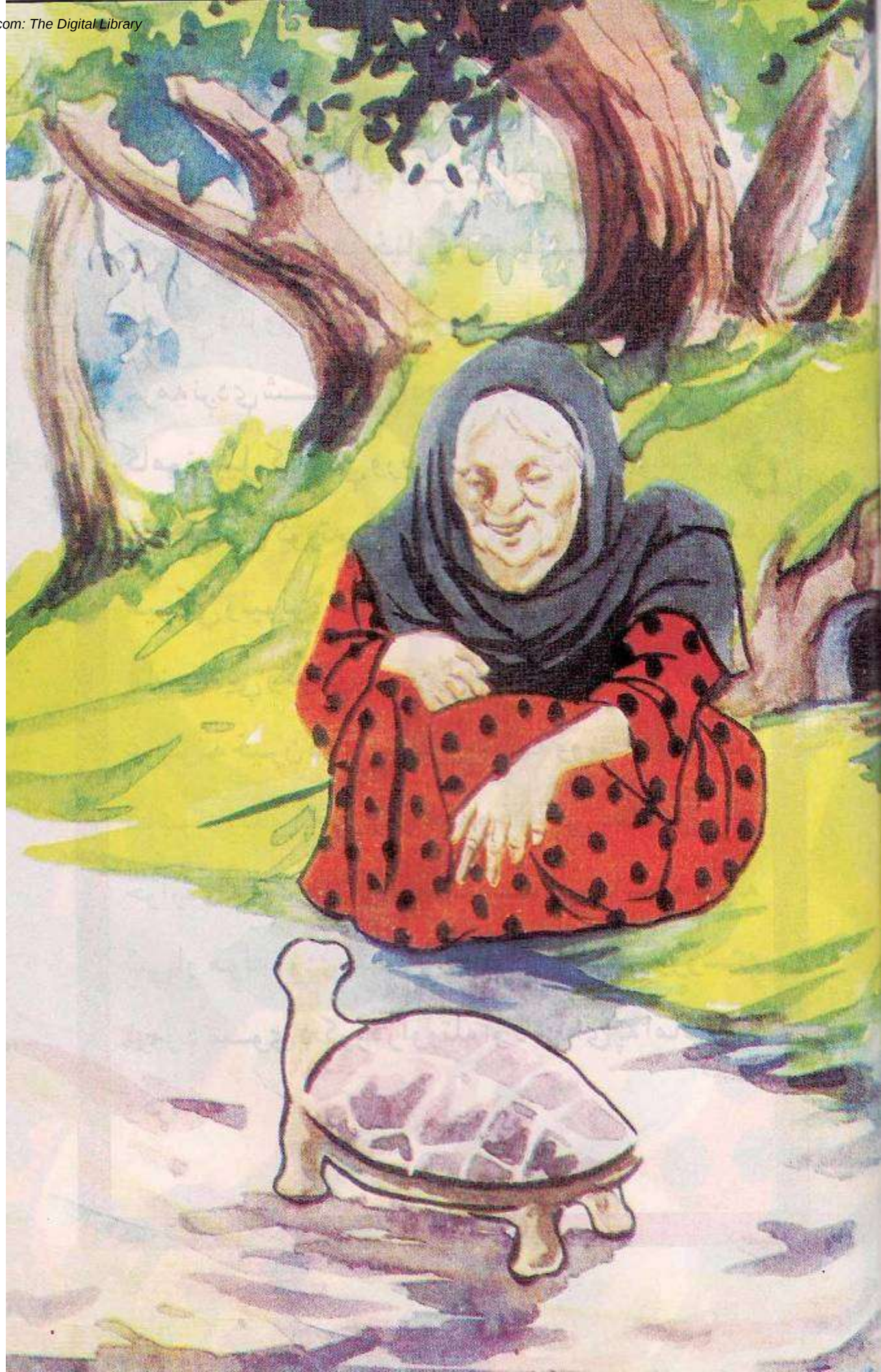
ووايه ته زما د حال

په لاره کې وگوره زما فال

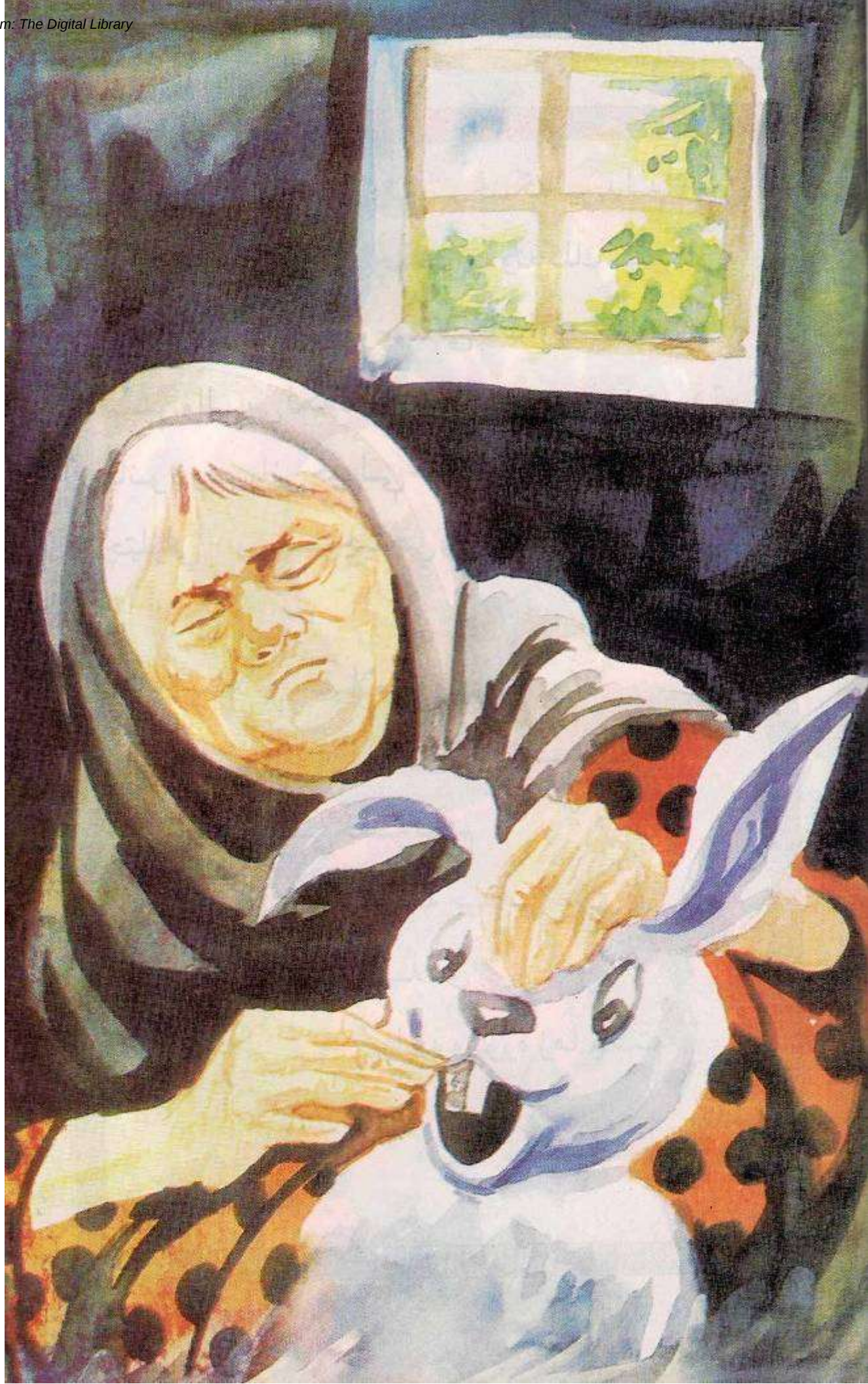

فال بينې ترور و خندل او ويې وييل: اي ساده شمشتي،
هغه څوك چې پخپله په لاره نه شي تللي څنگه كولاى شي
چې بل څوك په شا يوسي، راشه اي زوروره تنبله چې فال
دې وگورم.

ته اي تنبله ځناوره
تل يې سترى
په تيرې او گياڼه
وروځي په لاره
ستا سخت پوستكى
ستا بخت تړل شوى
گرځيدلى ضرب المثل يې
د تنبلو خلكو سره
نه كوي د رواج له مخې
ستا سره واده
كه چيرې ته د زړه نه ځي پر لاره
كله رسي خپل منزل ته
څه، څه ژر كوه
سرعت دې زيات كړه

فال ليدونکي ترور په فکر کې لاره چې کله ځناور
 وروځي هيڅکله هم خپل کار ته رسيدلاي نه شي.
 کله چې د ترور سترگې لمر ته شوې نو ويې ليدل چې
 غرمه نږدې شوي ده، نو ځکه يې پر لاره ژر، ژر
 گامونه پيل کړل چې ورباندې ناوخته نه شي. په پای
 کې د سوی کورته ورسيدله او د سوی بچی يې په
 غيږ کې ونيولو، خوله يې ورته پرانيستله چې
 غاښونه يې وگوري. ترور وليدل چې د سوی د بچی
 غاښونه خیرن دي، نو ترور ورته وويل که خپل
 غاښونه ونه وينځې او تر هغه وخته چې بوټي او
 خواږه واښه خوري نو هيڅکله به دې غاښونه ښه نه
 شي او خوله به دې هم بوي ورکوي. د غرمې وروسته
 ترور د سوی د کوره راووتله او د خدای په امانې يې
 وکړه.

په لاره کې ترور دیوې ونې تر څنگ تیریدله، ویې
لیدل چې د ورینمو ویو چینجی په ونه کله شوی دی او
تار جوړوي. د ورینمو چینجی پاک او با نظافته و او
سپین والی یې لکه د واورو و. د ورینمو چینجی د تو
تانود ونو پانې خوړلې خو هیڅکله یې پانې نه
چتلولي. د ورینمو چینجی وویل:

سلام، سلام تروري

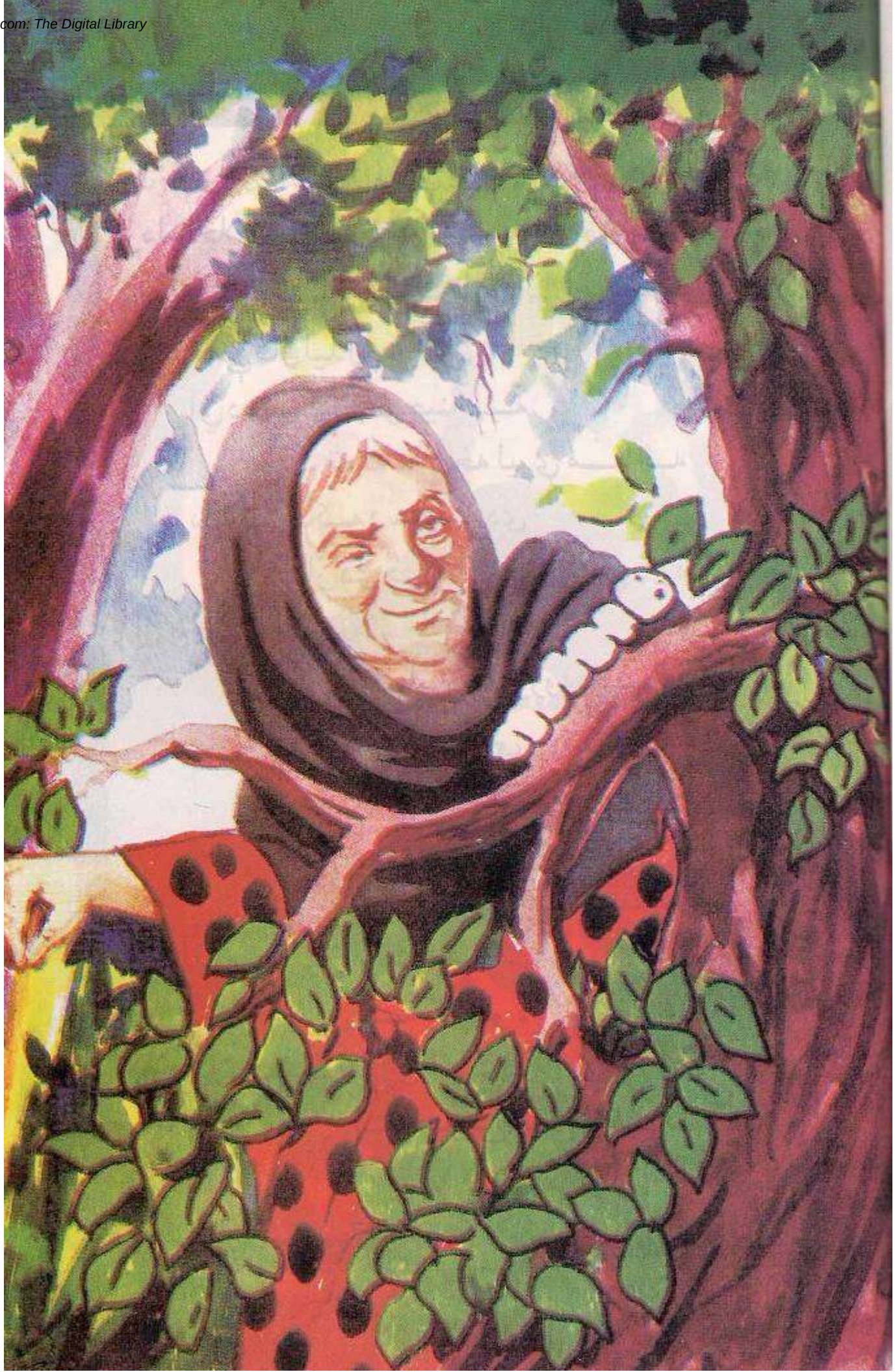
ته چرته روانه یې

زه درېسې خفه یم

لایقه چینجی شوی یم

زما وخت فارغه دی

راشه وگوره زما بخت

فال بينې ترور وويل، ولې يې نه گورم، زه ستا فال د
 زړه له اخلاصه گورم. ته د انسانانو خوښيرې او تا په
 کور کې ساتي. تا ته د توت تازه پانې اچوي. وروسته
 ترور د هغې فال ليدل پيل کړل.

اي د وريښمو چينجيه
 ته له ما څخه ليرې مه ځه
 ستا تار لکه د سيم دى
 کار دې دى بې ويرې او بې ډاره
 ستا له تاره په هيواد کې
 خلک جوړوي چپن
 نرم او ښکلي کالي
 څنگه مقبول او رنگ، رنگ
 ته يې بې ضرره چينجى
 ملا دې ترلې خدمت ته
 کله ورسيرې مياشت د حوت
 په پښو دې نشته بوټ
 تا ته به درکړى خداى
 يوه بوجى پانې د توت

کله چې فال بینه ترور د یو خندق تر څنګ تیریدله د ځان
 سره یې ووییل: دغه خندق د اوسیدنې ځای نه دی. بنایې
 په دې خندق کې بد بخته او ناپاکه ځناور ژوند وکړي. دغه
 خندق څومره بوی کوي. زه باید ولاړه شم. ټول ژوي،
 حیوانات او څښیدونکي خبر کړم خو چې لاس پر لاس دلته
 راشي او دغه کثیف خندق له خاورو ډک کړي. ځکه په
 هغه ځنګل کې چې موږ ژوند کوو پر موږ لارمه ده چې هغه
 ډک کړو او پاک یې وساتو. ځنګل زموږ کور دی. په دې
 وخت کې چنډېنې له اوبو سر راپورته کړو او په بې پروايي
 او ګسستاخه توګه یې قرقړ کړ او ویې ویل:

ای جګې قد لرونکې ترور

ستا خوراک نوش پیاز دي

راشه چې د اوبو لاندې کښینو

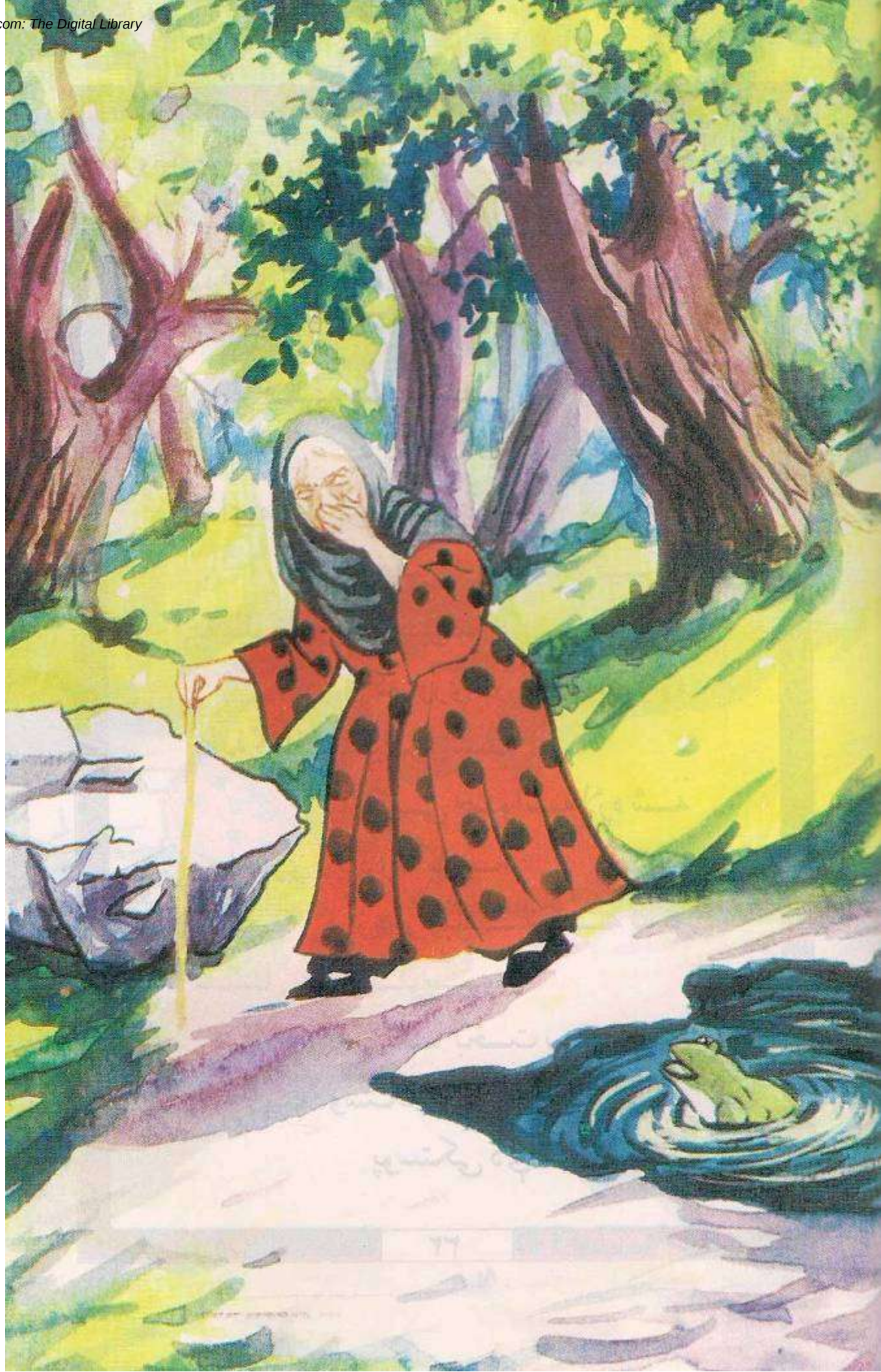
او زما پوښتنو ته ورکړو ځواب

که چیرې ووايې زما مال فال

زما حال او احوال

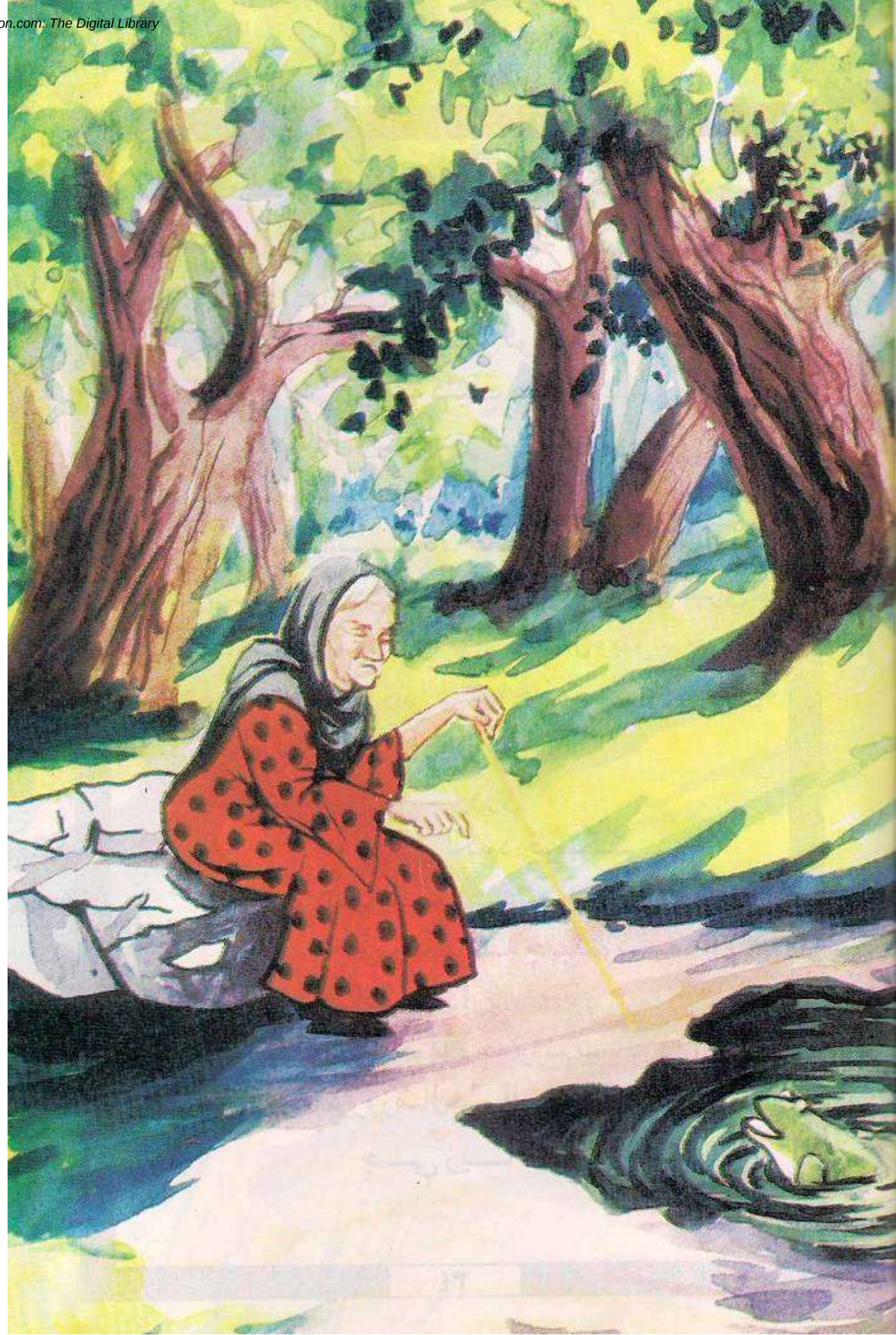
درکوم مرخیري

خو چې و باسې ارګمې

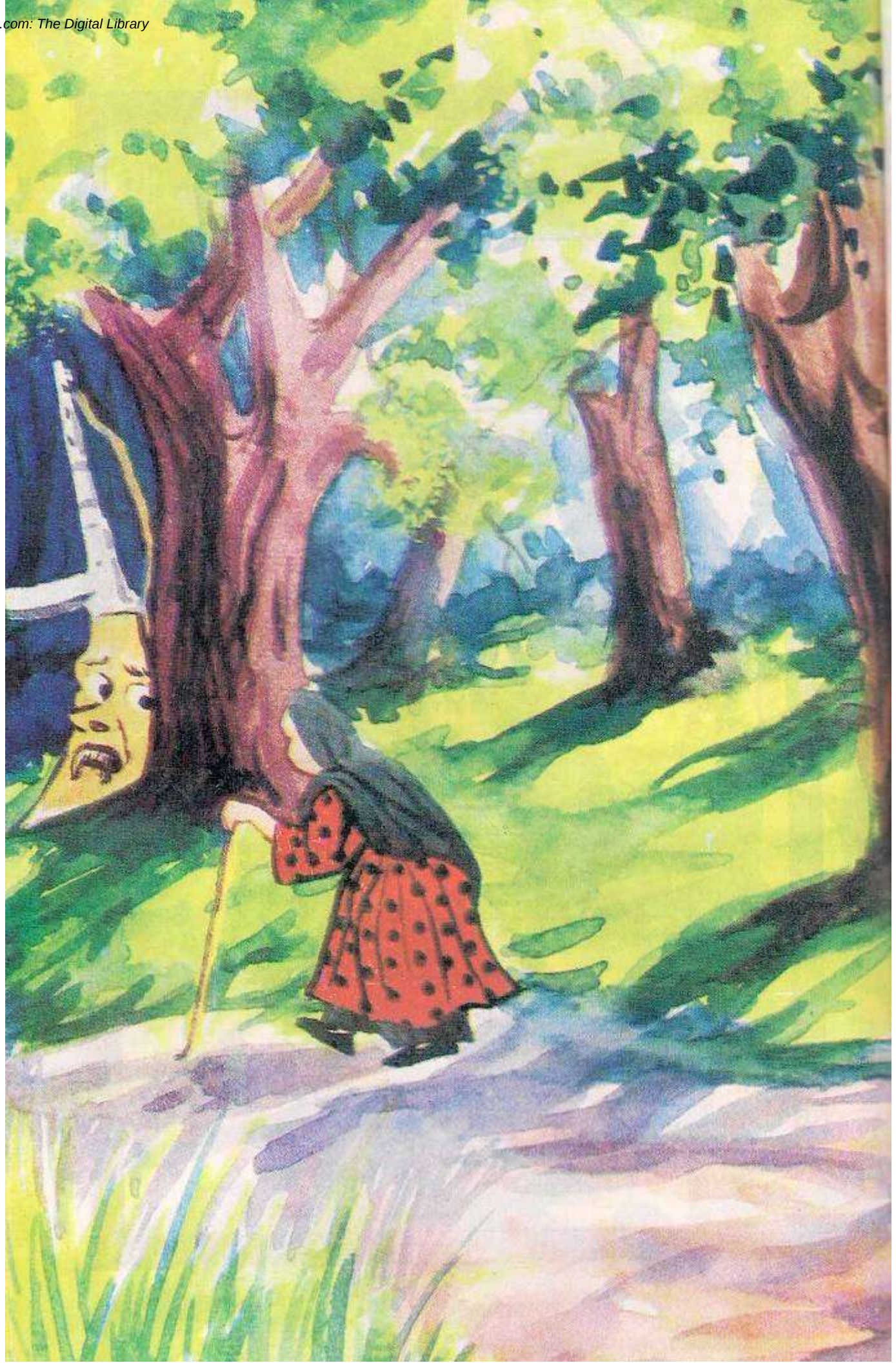
ترور د چنده بني پر خواب کې وويل: زما کثيف ځايونه
 نه خو بنيري. اي بي نظافته چنده بني، ته پر خپل ځای
 اوسه او زه دې له دې ځايه فال گورم. نو ترور وويل:

اي قرقري چنده بني
 په کثافت کې مړه کيږي
 ته اي مردار خوري چنده بني
 اخر ناروغه کيږي
 به سلو ناروغيو گرفتاره
 کمزوري، زړه او بي زاره
 ته له کثافت ليري شه
 پاكي خواته لاړه شه
 زما خبرې د ياده مه باسه
 زيار وباسه که نه نو
 ستا رنگ ژيريږي
 ستا بخت بدیږي
 څوک ستا دوست نه گرځي
 پوستکي دې داغيږي.

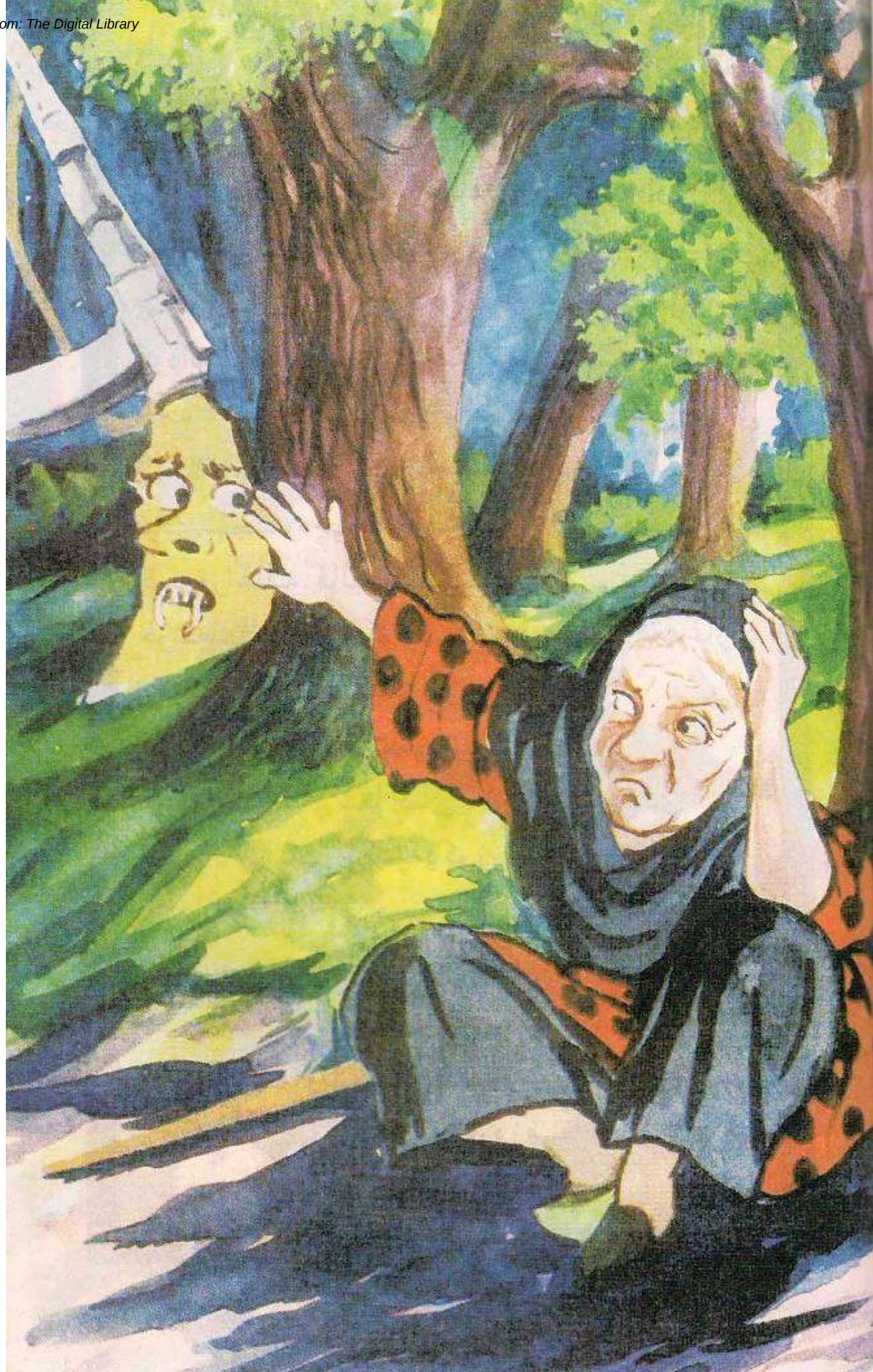
د مازيگر د لمانځه وخت و او فال ليدونکي ترور د خپل
کور په لور روانه شوه په لاره کې يې د ځان سره ويل: زه
باید د فيل، اوبښ، آس، غاتري، زرافي، کانگرو، قاز،
شتر مرغ، زمري، پرانگ او بيزو کورته لاره شم او ټولو ته
ووايم خو چې راشي او دغه کثيف خندق ډک کړي. زه بايد
ددې کار لپاره مهال ویش جوړ کړم او د کار ورځ وټاکم.
يو تن بايد د کار له لړۍ څخه سرپرستي وکړي. اوه! ددې
کار لپاره زرافه مناسبه ده. ځکه اوږده غاړه لري او ټول
څارلای شي. کله چې ځناورد د کار پر وخت تېري کيږي نو
بيزو بايد او بڼه ورکړي. ترور د مهال ویش پر جوړولو
بوخته وه چې د ولې دونې د شا څخه ټوپک راووت او په
عصبانيت او قهر سره يې وويل:

چرته ځي اي تروري
سر دې لکه د خوشکي دی
پوه شه چې زه ټوپک يـم
زه جنگ ته چمتو يـم
زه لـه چانه ډاږيـم
هر څومره چه وژنم بس نه دي
حتماً وگوره زما مال فال
چې زيات شي زما مال

فال بينه ترور وار خطا او اوتره شوه، پنبې يې سستي
 شوي. ترور پر ځمکه کښينا ستله، سري يې په
 لاسونو کې ونيولو او په کرکه يې خپل مخ وارولو او ويې
 ويل:

اي توپکه پرتا لعنت
 ستا سره کله کيرې صحبت
 ستا کار، کار د جنگ دی
 زړه دې لکه ډبره
 ته وژنې انسانان
 حتی زړې بنځې او ماشومان
 پرې کوي د خلکو ژبې
 ماتوي هډوکي
 د انسان د بڼمن ته يې
 د غلو پر لاسونو ته يې
 د ځوانانو ضد ته يې
 د هر چا د ځان بلا ته يې
 ستا فال وايي چې ژر به
 په خير سره ځي له منځه

توپک خجالت شو او خپله لاره یې ونيوله اولار. فال
 لیدونکې ترور له ډیرې ویرې ترې وه نو پاڅیدله چې
 ځانته اوبه راواخلي. دې خوا او هغه خوا لارله. ترور سر
 گردانه گرځیدله چې یوې چینې ته ورسیدله چې د هغې
 څخه پاکې او بـه راواخلي. ترور د چینې خواکې
 کښیناستله، خپل لاسونه او پښې یې پریمینځلې اوبوته
 نږدې شوې چې هغه وڅښي. په دې وخت کې سپینه
 کوتره راغلله، فالیدونکې ترور د کوترې په لیدولو
 خوشحاله شوه. کوتره راغله، د چینې پر هغه غاړه د
 ترور مخې ته کښیناستله. او ویې ویل:

سلام ښکلې ترور

ستا ځای په زړونو کې دی

د مهربانۍ څخه په ډک زړونو

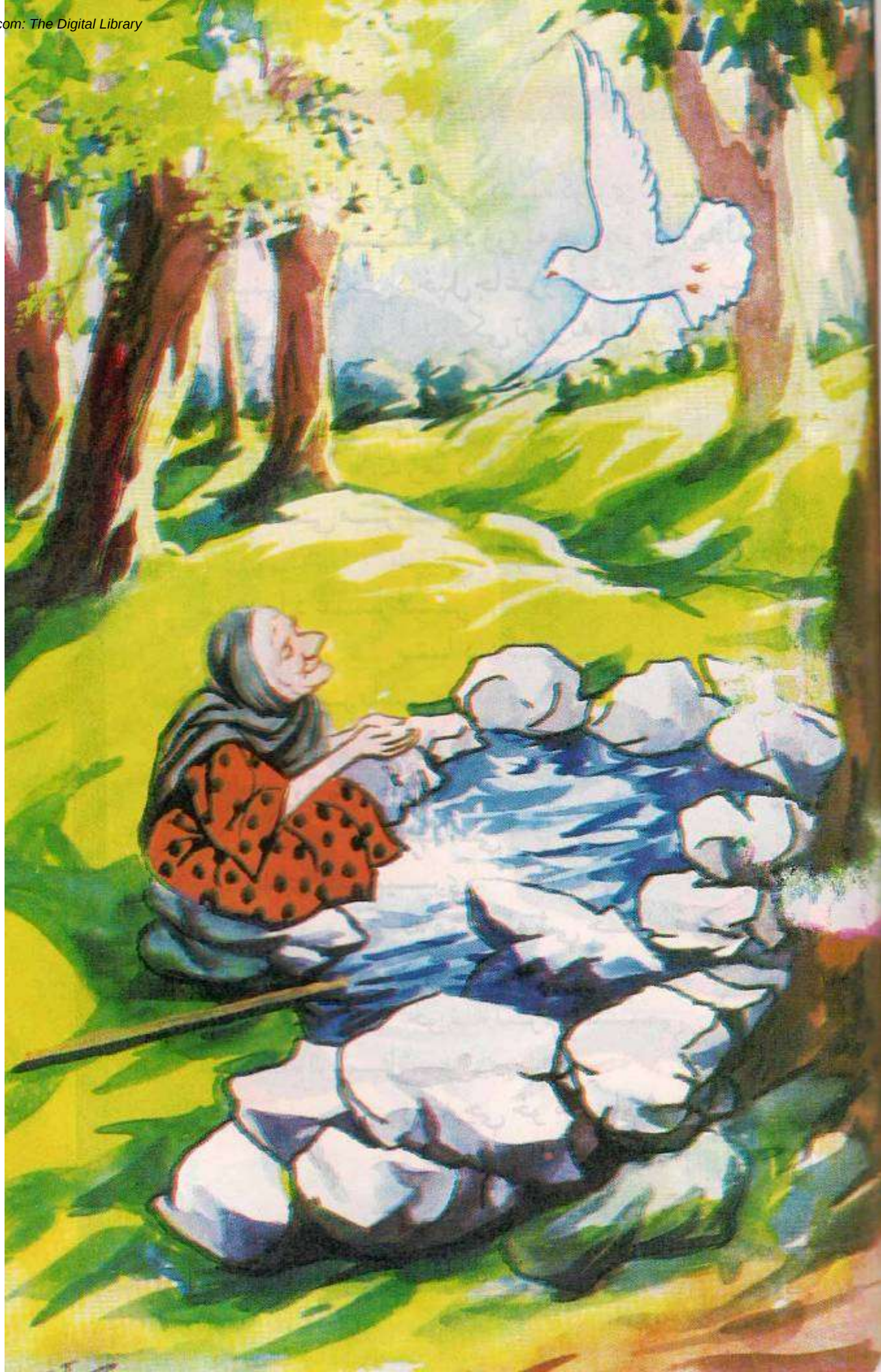
د زمريو په ډک ځنگل کې

چرته وې اې ترور

ولې پرېښانه یې

ونیسې، ونیسې زما وزرې

وگوره، وگوره زما فال

فال لیدونکې ترور د ټولې ورځې کیسه کوترې ته تیره کړه
او کوترې همدغه کیسه د زړه په غوږونو واوړیدله.
کوترې د مینې له مخې د خپل جاغور څخه د غنمو یوه
دانه راوویستله او فال لیدونکې ترور ته یې ورکړه. فال
لیدونکې ترور د کوترې وزرې ونيولې او وې وویل:

ای زما سپینې کوترې

ته زما د هیلو زیرمې

ای ښکلې مرغۍ

سپینې، شوخې او تیرې

ستاد غمږ غږ

ستاد ډکې سینې

کله چې غږ باسي

نو زړونه پرانیزي

ستاد وزرو سپین والی

همداسې وایي ستا فال

ته د خدای خوښیږې

له مونږه نه شي جلا

زه یم فال بینه ترور

خو نه لرم چشمې

لمرد بام تر شا شو

راځه چې څو ماښام شو

پاي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library